

**BETOONI, MÖRDI JA SÜSTMÖRDI KEEMILISED
LISANDID**

Osa 3: Müürimördi keemilised lisandid

Määratlused, nõuded, vastavus, tähistus ja sildistus

Admixtures for concrete, mortar and grout

Part 3: Admixtures for masonry mortar

**Definitions, requirements, conformity and marking and
labelling**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 934-3:2009+A1:2012 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles septembris 2012;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2013. aasta jaanuarikuu numbris.

Standardi on tõlkinud ja heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 7 „Beton ja betoontooted“.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud EVS/TK 7 ja standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN 934-3:2009+A1:2012 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 04.07.2012.	Date of Availability of the European Standard EN 934-3:2009+A1:2012 is 04.07.2012.
--	---

See standard on Euroopa standardi EN 934-3:2009+A1:2012 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus ja sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.	This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 934-3:2009+A1:2012. It has been translated by the Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.
--	---

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 91.100.10 Tsement. Kips. Lubi. Mört; 91.100.30 Beton ja betoontooted
Võtmesõnad: märgistus, müürimört, müüritööd, vastavushindamine
Hinnagrupp H

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega: Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

**Admixtures for concrete, mortar and grout - Part 3: Admixtures
for masonry mortar - Definitions, requirements, conformity and
marking and labelling**

Adjuvants pour béton, mortier et coulis - Partie 3: Adjuvants
pour mortier de montage - Définitions, exigences,
conformité, marquage et étiquetage

Zusatzmittel für Beton, Mörtel und Einpressmörtel - Teil 3:
Zusatzmittel für Mauermörtel - Definitionen, Anforderungen,
Konformität, Kennzeichnung und Beschriftung

This European Standard was approved by CEN on 16 July 2009 and includes Amendment 1 approved by CEN on 25 May 2012.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Former Yugoslav Republic of Macedonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
1 KÄSITLUSALA.....	4
2 NORMIVIITED.....	4
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	4
4 NÕUDED.....	5
5 PROOVIDE VÕTMINE.....	6
6 VASTAVUSKONTROLL	7
7 VASTAVUSHINDAMINE.....	7
8 MÄRGISTAMINE JA SILDISTAMINE	8
8.1 Üldist	8
8.2 Lisandite tähistamine	8
8.3 Lisaandmed.....	8
Lisa A (teatmelisa) Ohtlike ainete sisaldus ja eraldumine	9
Lisa ZA (teatmelisa) Selle Euroopa standardi jaotised, mis tuginevad EL-i ehitustoodete direktiivile	10
Kirjandus	15

EESSÕNA

Dokumendi (EN 934-3:2009+A1:2012) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 104 „Concrete and related products“, mille sekretariaati haldab DIN.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2013. a jaanuariks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2013. a jaanuariks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse subjekt. CEN-i [ja/või CENELEC-i] ei saa pidada vastutavaks sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise eest.

See dokument asendab standardit **EN 934-3:2009**.

See dokument sisaldab muudatust A1, mille CEN kiitis heaks 25.05.2012.

Muudatusega lisatud või muudetud tekstiosa on tähistatud märgistega **A1**.

Standard on koostatud Euroopa Komisjoni ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni poolt Euroopa Standardimiskomiteele (CEN) antud mandaadi alusel ja see toetab EL-i ehitustoodete direktiivi 89/106/EMÜ olulisi nõudeid.

Seoseid EL-i direktiiviga 89/106/EMÜ vaata teatmelisast ZA, mis on selle dokumendi lahutamatu osa.

Standard kuulub standardisarja EN 934 „Admixtures for concrete, mortar and grout“, mis sisaldab täiendavalt järgmisi osi:

- Part 1: Common requirements;
- Part 2: Concrete admixtures — Definitions, requirements, conformity, marking and labelling;
- Part 4: Admixtures for grout for prestressing tendons — Definitions, requirements, conformity, marking and labelling;
- Part 5: Admixtures for sprayed concrete — Definitions, requirements, conformity, marking and labelling;
- Part 6: Sampling, conformity control and evaluation of conformity

Seda Euroopa standardit kasutatakse koos sarja EN 480 standarditega, mis käsitlevad keemiliste lisandite katsemeetodeid.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, endine Jugoslaavia Vabariik Makedoonia, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

1 KÄSITLUSALA

See Euroopa standard määrab kindlaks ja spetsifitseerib tsemendipõhistes müürimörtides kasutatavatele keemilistele lisanditele¹ esitatavad nõuded ja vastavuskriteeriumid.

Standard hõlmab kaht tüüpi keemilisi lisandeid: kestvatoimelised aeglustavad lisandid ja õhku manustavad / plastifitseerivad keemilised lisandid, mida kasutatakse tehases ja ehitusplatsil valmistatavates mörtides.

Keemiliste lisandite müürimörtides kasutamise sätted pole osa sellest Euroopa standardist ja on esitatud standardites EN 998-1 ja EN 998-2.

2 NORMIVIITED

Alljärgnevalt nimetatud dokumendid on vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 480-13:2009. Admixtures for concrete, mortar and grout — Test methods — Part 13: Reference masonry mortar for testing mortar admixtures

EN 934-1:2008. Admixtures for concrete, mortar and grout — Part 1: Common requirements

EN 934-2. Admixtures for concrete, mortar and grout — Part 2: Concrete admixtures — Definitions, requirements, conformity, marking and labelling

EN 934-6:2001. Admixtures for concrete, mortar and grout — Part 6: Sampling, conformity control and evaluation of conformity

EN 934-6:2001/A1:2005. Admixtures for concrete, mortar and grout — Part 6: Sampling, conformity control and evaluation of conformity

EN 1015-4. Methods of test for mortar for masonry — Part 4: Determination of consistence of fresh mortar (by plunger penetration)

EN 1015-7. Methods of test for mortar for masonry — Part 7: Determination of air content of fresh mortar

EN 1015-9. Methods of test for mortar for masonry — Part 9: Determination of workable life and correction time of fresh mortar

EN 1015-11. Methods of test for mortar for masonry — Part 11: Determination of flexural and compressive strength of hardened mortar

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse standardis EN 934-1:2008 ning alljärgnevalt esitatud termineid.

3.1

õhku manustav / plastifitseeriv lisand (*air entraining/plasticizing admixture*)

lisand, mis suurendab töödeldavust või võimaldab vähendada veesisaldust tänu sellele, et segamise käigus moodustub kontrollitav kogus väikseid ühtlaselt jaotunud õhumulle, mis säilivad ka pärast kivistumist

3.2

tardumist aeglustav lisand, kasutamiseks aeglaselt tarduvas müürimördis (*set retarding admixture for long term retarded masonry mortar*)

standardis EN 934-2 määratud tardumist aeglustav lisand, mis on ette nähtud kasutamiseks manustatud õhku sisaldava mördi tardumise pikemaajaliseks aeglustamiseks

¹ Eesti standardi märkus. Lühiduse huvides kasutatakse termini „keemiline lisand“ asemel edaspidi terminit „lisand“.